

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

ЧЕРЕВАТЕНКО ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА

УДК 658.5.003.5:656.2.001.73

**ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІДНОСИН
ВЛАСНОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ В УМОВАХ
РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ**

Спеціальність 08.00.04 - економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Науковий керівник
Дейнека Олександр Георгійович,
доктор економічних наук, професор

Харків – 2008

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ.....	11
1.1. Економічна сутність відносин власності.....	11
1.2. Форми та види власності. Проблеми ефективного розвитку відносин власності.....	27
1.3. Відносини власності на залізничному транспорті як на об'єкті природної монополії.....	39
Висновки.....	51
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	54
2.1. Вплив інституціональних перетворень в сфері залізничного транспорту на трансформацію відносин власності.....	54
2.2. Закордонний досвід реформування залізничного транспорту і трансформації відносин власності.....	70
2.3. Об'єктивна необхідність реформування залізничного транспорту України.....	77
2.4. Оцінка економічної доцільності організаційно-правового відділення інфраструктури від перевізної діяльності на залізничному транспорті України.....	102
Висновки.....	111
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ.....	115
3.1. Формування ефективного співвідношення державної і приватної власності в сфері залізничного транспорту шляхом застосування різних форм державно-приватного співробітництва.....	115

3.2. Обґрунтування необхідності розвитку операторських компаній різних форм власності на українському транспортному ринку.....	118
3.3. Забезпечення недискримінаційного доступу до залізничної інфраструктури як запорука економічної ефективності роботи підприємств транспорту різних форм власності.....	132
3.4. Визначення стратегії діяльності компаній-операторів різних форм власності в умовах конкуренції.....	141
Висновки.....	160
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	163
ДОДАТОК А - РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	167
ДОДАТОК Б - АКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	172
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	178

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В єдиній транспортній системі України залізничний транспорт займає провідне місце, його частка в загальному вантажообігу всіх видів транспорту України становить майже 90% (без урахування трубопровідного транспорту), а в загальному пасажирообігу близько 50%. Проте на залізницях мають місце негативні тенденції, що уповільнюють рівень позиціонування його на ринку транспортних послуг. Зазначене обумовлює об'єктивну необхідність перегляду економіко-управлінської і організаційно-правової бази функціонування залізничного транспорту з метою переходу його на якісно нові ринкові умови господарювання. Схвалена Кабінетом Міністрів України Концепція державної програми реформування залізничного транспорту направлена на вирішення саме цих задач і передбачає розділення функцій державного управління та господарського управління, зміну форм власності, розвиток конкурентного сектору. Очікувані напрямки реформування відповідають сучасним перетворенням на залізничному транспорті в умовах загальної інтернаціоналізації господарських зв'язків, глобалізації світової економічної системи і потребують наукового дослідження проблем реформування і трансформації відносин власності з урахуванням як галузевих національних особливостей, так і закордонного досвіду.

В наукових працях відомих вітчизняних і закордонних вчених Авдашевої С.Б., Алексеєва С.С., Будкіна В.С., Гришина А.К., Капелюшнікова Р.І., Мозоліна В.П., Ослунда А., Покритана А.К., Розанової Н.М., Селіванова В.М., Хохлова М.П., Чечетова М.В., Шаститко А.Є. досліджуються різноманітні аспекти економічної сутності поняття власності та процеси трансформації різних форм власності в економіці. Проте особливості трансформації відносин власності на прикладі об'єкту природної монополії – залізничному транспорті досліджені недостатньо. Зарубіжні

вчені та спеціалісти Беннет С., Естіваль Ж.-П., Лapidус Б.М., Мазо Л.М., Мачерет Д.А., Медорн Г., Резер С.М., Сай В.М., Третьяк В.П., Трихунков М.Ф., Усков Н.С., Федоров Л.С., Хусаїнов Ф.Й. багато уваги приділяють економічним процесам реформування залізничного транспорту, що відбуваються в багатьох країнах світу, і які не можливі без певної трансформації відносин власності в галузі. В роботах вітчизняних вчених-економістів та спеціалістів-практиків у галузі економіки транспорту Аксенова І.М., Гненного О.М., Гриньова А.В., Кулаєва Ю.Ф., Пасечника В.В., Мукмінової Т.А., Бараша Ю.С., Федюшина Ю.М., Самсонкіна В.М., Диканя В.Л., Дейнеки О.Г., Позднякової Л.О., Макаренко М.В. також досліджуються питання, що пов'язані з структурними перетвореннями на транспорті. Проте економічна складова розвитку і трансформації відносин власності на залізничному транспорті України, нажаль, комплексно не розглядалась. Відсутність комплексних ґрунтовних досліджень економічної складової процесів трансформації відносин власності на залізничному транспорті України і функціонування операторських компаній різних форм власності, необхідність економічного обґрунтування зазначених вище процесів, визначили вибір напрямку дисертаційного дослідження і обумовлюють актуальність обраної теми.

Зв'язок дисертаційної роботи з науковими програмами, планами, темами підтверджується тим, що вона виконувалась у відповідності з Концепцією державної програми реформування залізничного транспорту, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2006 р. № 651-р, Держбюджетною договірною темою „Трансформація відносин власності на залізничному транспорті в умовах реформування галузі” за замовленням Міністерства транспорту та зв'язку, номер державної реєстрації 0107U000345, шифр теми 37/2-07Б.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розробка теоретико-методичних та практичних підходів до процесу трансформації відносин власності на підприємствах залізничного транспорту

в умовах становлення та розвитку системи компаній-операторів рухомого складу різних форм власності.

У відповідності з поставленою метою в дисертаційній роботі вирішені наступні завдання:

- узагальнені та проаналізовані існуючі економічні наукові підходи до сутності відносин власності, класифікації форм і видів власності та процесів їх трансформації;

- досліджені передумови ефективного розвитку відносин власності в економіці;

- виявлені тенденції реформування залізничного транспорту і відповідні зміни форм власності, що мали місце в різних країнах світу;

- проаналізовано сучасний стан залізничного транспорту України та напрямки його реформування;

- проведено прогностичну оцінку економічної доцільності організаційно-правового відділення інфраструктури від перевізної діяльності на залізничному транспорті України;

- виявлені і обґрунтовані фактори, що визначають економічне місце компаній-операторів на транспортному ринку;

- проведено систематизацію напрямків державно-приватного співробітництва та запропоновані рекомендації щодо їх застосування на підприємствах залізничного транспорту;

- розроблено науково-методичний підхід до формування стратегії діяльності компаній-операторів різних форм власності на ринку залізничних перевезень;

- впроваджені основні результати дисертаційного дослідження на підприємствах залізничного транспорту та визначені можливості щодо їх практичного використання на залізницях України.

Об'єктом дослідження є економічні процеси розвитку і трансформації відносин власності на залізничному транспорті в умовах його реформування.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та методичні основи економіки і управління процесом трансформації відносин власності на підприємствах залізничного транспорту в умовах розвитку конкурентного середовища і демонополізації ринку залізничних перевезень.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження є діалектичний, логічний та комплексний підходи до розгляду процесів і явищ в економіці. Для вирішення поставлених у дисертації завдань використовувались наступні методи. Для дослідження теоретичних та методичних основ трансформації відносин власності в економіці України застосовувались методи системного економічного аналізу, методи історико-генетичного та казуально-генетичного аналізу; для аналізу сучасного стану розвитку відносин власності на залізничному транспорті України та іноземних держав - методи наукової абстракції, порівняльного та статистичного економічного аналізу; для дослідження економічної ефективності трансформації відносин власності на залізничному транспорті України і доцільності формування та розвитку системи компаній-операторів рухомого складу різних форм власності - методи прогнозу, факторного аналізу, експертних оцінок та методи ймовірності.

Інформаційно-емпіричною базою дослідження є фактологічні та статистичні дані Міністерства транспорту та зв'язку України, Державної адміністрації залізничного транспорту – Укрзалізниці, Державного комітету статистики, матеріали урядових і міністерських програм, матеріали періодичних видань та наукові публікації українських та зарубіжних фахівців.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці теоретичних основ і методичних рекомендацій для удосконалення економічного механізму трансформації відносин власності на підприємствах залізничного транспорту в умовах реформування галузі та розвитку системи компаній-операторів рухомого складу різних форм власності.

Серед одержаних основних результатів:

вперше:

- розроблено методичний підхід до визначення стратегії діяльності компаній-операторів рухомого складу різних форм власності на українському ринку залізничних перевезень, за рахунок застосування якої можливо забезпечити економічну стабільність їх діяльності;

удосконалено:

- умови відділення інфраструктури від перевізної діяльності на залізничному транспорті України, що мають забезпечити можливості розвитку конкурентного середовища;
- рекомендації та можливі заходи щодо забезпечення недискримінаційного доступу операторських компаній різних форм власності до інфраструктури залізничного транспорту в Україні з метою сталого розвитку галузі в умовах структурних перетворень;
- варіанти державно-приватного співробітництва в сфері залізничного транспорту та економічні важелі залучення приватного капіталу на ринок залізничних перевезень для підвищення інвестиційної привабливості підприємств галузі;

дістали подальший розвиток:

- теоретичні положення щодо сутності відносин власності як економічної категорії, класифікації форм власності та проблем ефективного розвитку відносин власності в економіці України;
- загальні і специфічні тенденції трансформації відносин власності на залізничному транспорті в різних країнах, що мають місце в процесі структурних перетворень в галузі;
- економічні фактори, що впливають на ефективність діяльності компаній-операторів різних форм власності на українському ринку залізничних перевезень в процесі його трансформації.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані при проведенні

дисертаційного дослідження результати мають відповідне практичне значення і впроваджені на підприємствах залізничного транспорту. Зокрема, науково-методичний підхід до визначення стратегії діяльності компаній-операторів рухомого складу на українському ринку залізничних перевезень впроваджений і отримав відповідний економічний ефект на підприємстві, що здійснює вантажні перевезення - УДЦ „Укрспецвагон” (акт впровадження від 29.05.2007 р.). Вважається за доцільне рекомендувати його до практичної реалізації при створенні нових компаній-операторів рухомого складу різних форм власності та при розробці економічної стратегії діяльності існуючих операторських компаній.

Розроблені рекомендації щодо можливостей державно-приватного співробітництва в сфері залізничного транспорту та залучення приватного капіталу на ринок залізничних перевезень, а також запропоновані економічні та організаційно-правові заходи забезпечення недискримінаційного доступу операторських компаній до інфраструктури залізничного транспорту в Україні, прийняті до практичного використання на державному підприємстві «Орган з сертифікації автоматизованих та автоматичних систем управління та умов процесу перевезень на залізничному транспорті» (акт впровадження від 5.06.2007 р.).

Висновки та рекомендації дослідження є такими, що їх доцільно враховувати при проведенні реформування галузі. Вони мають сприяти прийняттю економічно зважених і обґрунтованих управлінських рішень на підприємствах залізничного транспорту, а також можуть бути використані при розробці державних програм і нормативних актів, направлених на підвищення ефективності діяльності транспортного комплексу, досягнення оптимального співвідношення державного і приватного сектору та підвищення інвестиційної привабливості галузі.

Результати дисертаційного дослідження використовуються в навчальному процесі при викладанні дисциплін „Економіка міжнародних транспортних перевезень”, „Єдина транспортна система”, „Транспортний

менеджмент” кафедрою „Менеджмент на транспорті” УкрДАЗТ на факультетах Економіки транспорту та Управління процесами перевезень, а також в структурних підрозділах Інституту перепідготовки і підвищення кваліфікації (ІППК) УкрДАЗТ (акт впровадження від 3.09.2007 р.).

Особистий внесок здобувача. Всі наукові результати, викладені в дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в роботі використані лише ті положення та ідеї, що є результатом особистих досліджень. Особистий внесок здобувача в наукові результати, що виконані у співавторстві, є таким: у роботі [2] досліджені економічні аспекти реформування відносин власності на залізничному транспорті, у роботі [5] обґрунтовані економічні та організаційно-правові передумови діяльності операторських компаній на залізницях України.

Апробація результатів дисертації. Результати та висновки дисертаційного дослідження доповідались та отримали позитивну оцінку на Міжнародних науково-технічних конференціях УкрДАЗТ (Харків, 2005-2007), були представлені на Міжнародному науково-практичному семінарі „Актуальні проблеми міжнародного бізнесу і стратегії міжнародного менеджменту” НТУ „ХПІ”, (Харків, 2006), на XIV Міжнародній науково-практичній конференції “Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров’я - MicroCAD’2006” (Харків), були заслухані на IV та V Міжнародних наукових конференціях “Проблеми економіки транспорту” (Дніпропетровськ, 2005-2006), на Міжнародній науково-практичній конференції “Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми, перспективи, ризики” (Львів, 2006), на V Міжнародній науково-практичній конференції „Дослідження й оптимізація економічних процесів - Оптимум - 2006” НТУ „ХПІ” (Харків), на Міжнародній науково-практичній конференції „Економіка будівельної галузі на шляху її інтеграції до синергетичних систем” ХНАМГ (Харків, 2006), на Міжнародних науково-практичних конференціях «Проблеми економіки та управління на залізничному транспорті» ЕКУЗТ (Судак, 2006-2007), доповідались на II та

III науково-практичних Міжнародних конференціях „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2006-2007).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження опубліковані автором у 17 наукових працях. Загальний обсяг публікацій складає 2,75 друк. арк., з них особисто автору належить 2,63 друк. арк.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абалкин Л. Роль государства в становлении и регулировании рыночной экономики / Л. Абалкин // Вопросы экономики.- 1997.- №6.- С. 7-12.
2. Аббон Дж. Темпы реформ на европейских железных дорогах / Дж. Аббон // Железные дороги мира.- 2002.- №7.- С. 33-32.
3. Авдашева С.Б. Вертикальные ограничения в Российской экономике / Авдашева С.Б., Розанова Н.М., Поповская Е.В. - М. : Экономический факультет, 1998. – 67 с.
4. Аксененко Н.Е. Железные дороги России от реформы к реформе / Аксененко Н.Е., Лapidус Б.М., Мишарин А.С.- М. : Транспорт, 2001. – 335 с.
5. Аксенов И.М. Повышение конкурентоспособности железнодорожного транспорта (По материалам конференции «Проблемы экономики транспорта») / И.М. Аксенов // Залізничний транспорт України. -2001.-№2. - С. 2-6.
6. Аксенов И.М. Особенности реструктуризации в современных условиях / И.М. Аксенов, В.В. Пасечник // Залізничний транспорт України.- 2001.- №1.- С. 7-11.
7. Алексеев С.С. Собственность – право – социализм / С.С. Алексеев. – М., 1989. – 178 с.
8. Анненков А.В. Операторские компании и рынок транспортных услуг / А.В. Анненков // Экспедирование и логистика.- 2001. -№2. - С. 19.
9. Бараш Ю.С. Основні напрямки структурної реформи залізничного транспорту / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України. - 2004.-№2.-С.3-5.
10. Бараш Ю.С. Критерії вибору раціональної моделі управління залізничним транспортом / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України. - 2004.-№6.- С.19-21.
11. Бараш Ю.С. Принципи побудови структури управління залізничним

транспорт / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України. - 2004.-№3.- С.66-68.

12. Бараш Ю.С. Реформування структур управління залізничним транспортом у країнах з перехідною економікою / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України.-2003.-№6.-С. 38-40.

13. Бараш Ю.С. Монополії на транспорті і можливі шляхи їх реформування / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України. - 2005.-№2.-С.76-78.

14. Белый О.В. Исторический опыт США в области транспортной политики / О.В. Белый, И.М. Кокурин // Экспедирование и логистика. -2002.- №2. -С. 21-23.

15. Беннет С. Революційні реформи для залізниць Європи / С. Беннет // Залізничний транспорт України. - 2005.-№5-6.-С.72-74.

16. Беннет С. Пасажирські перевезення на підйомі / С. Беннет // Залізничний транспорт України. - 2005.-№5-6.-С.71.

17. Беннет С. Глухий кут для Британських залізниць? / С. Беннет // Залізничний транспорт України. - 2004.-№6.-С.68-69.

18. Будкін В. Передумови і результати трансформації власності у постсоціалістичних державах / В. Будкін // Економіка України. - 2002.- №5.- С.76-79.

19. Буркхардт Е.А. Эффективна ли смешанная собственность предприятий? / Е.А. Буркхардт // Залізничний транспорт України. - 2003.-№1.-С.58-59.

20. Бухарин Н.И. Проблемы теории и практики социализма / Н.И. Бухарин. - М. : Политиздат, 1989.- 512 с.

21. Василева К. Новий підхід до управління залізничними підприємствами / К. Василева, Х. Чакиров // Залізничний транспорт України. – 2004.- №6.- С.64-66.

22. Вертель В. Аналіз конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг / В. Вертель, Н. Тітова // Збірник наукових праць КУЕТТ. Серія „Економіка і управління”.- 2004. - Вип.6 – С.119-124.

23. Вильсон Дж. Естественные монополии в России: история и перспектива развития системы регулирования / Дж. Вильсон, В. Цапелик // Вопросы экономики. -1995.- №11. - С. 80-87.
24. Волков В. Политэкономия насилия, экономический рост и консолидация государства / В. Волков // Вопросы экономики.- 1999.-№10.- С. 44-59.
25. Вурос А. Экономика отраслевых рынков / А. Вурос, Н. Розанова.- М. : Экономический факультет, ТЕИС, 2000. - 253с.
26. Галахов С.В. Грузовые компании – операторы на железнодорожном транспорте: проблемы развития / С.В. Галахов, С.Б. Левин.- М., 2001. – 58 с.
27. Гальперин В.М. Микроэкономика: в 2 томах / В.М. Гальперин, С.М. Игнатъев, В.И. Моргунов. - СПб. : Экономическая школа, 2002. - т. 1-349 с., т.2 - 503с.
28. Гийон Г. О формах собственности на железнодорожном транспорте / Г. Гийон // Железные дороги мира.- 1998. -№11. -С. 8-16.
29. Гненний О.М. Определение функционального износа железнодорожного подвижного состава / О.М. Гненний // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – 2007. – Вип. 19. – С. 252 – 256.
30. Гненний О.М. Розробка методики визначення показників роботи рухомого складу для пасажирського поїзда / О.М. Гненний // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. - 2006. – Вип. 12. – С. 229 – 232.
31. Гончаренко В.П. О законодательных предпосылках реформирования железнодорожного транспорта Украины / В.П. Гончаренко // Залізничний транспорт України.-2007.-№4.- С. 32-35.
32. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України.- 2003.- №18, №19-20, №21-22.- Ст. 144.
33. Грентем Е. Співробітництво – ключ до суспільних успіхів / Е. Грентем // Залізничний транспорт України. – 2004.- №1.-С.59-61.
34. Гриньов А.В. Інноваційна стратегія українських реформ / А.В Гриньов //

- Управління розвитком. Зб. наукових статей. - 2003 - №2.- С. 73-75.
35. Гриньов А.В. Методичний підхід до оцінки рівня конкурентного потенціалу підприємства / А.В Гриньов // Економіка: проблеми теорії і практики: Збірник наук. праць. - 2007.-Вип. 223 : Том III - С. 853-863.
36. Гриньов А.В. Обґрунтування вибору методу зменшення ризиків діяльності підприємств автотранспортної галузі / А.В. Гриньов // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2006.- №15.- С.34-43.
37. Гришин А.К. Собственность как экономическая категория / А.К. Гришин. - М. : Экономика, 1994.- 431с.
38. Джексон К. Бельгійські залізниці: до нових звершень / К. Джексон // Залізничний транспорт України. – 2005.-№1.-С.76-79.
39. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.90 р. // Відомості Верховної Ради УРСР.- 1990.- №31.- Ст.429.
40. Дейнека О.Г. Економічні та правові питання реформування відносин власності і форм господарювання у галузі залізничного транспорту / О.Г. Дейнека, О.М. Череватенко // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – 2006.- Випуск 10.- С.162-166.
41. Дейнека О.Г. Економічні аспекти та передумови діяльності приватних компаній-операторів рухомого складу на залізницях України / О.Г. Дейнека, О.М. Череватенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2006.- №13.-С.143-147.
42. Дикань В.Л. Особливості реформування національної транспортної системи / В.Л. Дикань, О.М. Єлагіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2002.- №3.- С. 67-69.
43. Дикань В.Л. Особенности реструктуризации в современных условиях / В.Л. Дикань // Залізничний транспорт України.- 2001.- №1. -С. 11.
44. Ди Лоренцо Т. Миф о «естественной монополии» / Т. Ди Лоренцо // Экономика и организация промышленного производства. -2001. - №4. - С. 81-98.

45. Еванс Дж. Роль менеджерів інфраструктури у залізничній реформі / Дж. Еванс // Залізничний транспорт України. – 2005.- №5-6.- С.75-76.
46. Евланов Л.Г. Теория и практика принятия решений / Л.Г. Евланов. - М. : Высшая школа, 1995. - 321с.
47. Ейтутсіс Г.Д. Міжнародний досвід і практика реформування залізничного транспорту / Г.Д. Ейтутсіс, О.М. Кривопишин, Т.А. Мукмінова // Залізничний транспорт України. - 2007.- №2.-С.31-35.
48. Естіваль Ж.-П. Організаційні моделі залізниці: національні критерії побудови / Ж.-П. Естіваль // Залізничний транспорт України. - 2005.-№1.- С.68-71.
49. Економіка міжнародних транспортних перевезень : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Данько М.І., Дикань В.Л., Дейнека О.Г. та ін.]. - Х. : ТОВ „Олант”, ЧП Чиженко, 2004. - 352с.
50. Єдина транспортна система: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / [Соболев Ю.В., Дикань В.Л., Дейнека О.Г. та ін.]. - Х. : ТОВ „Олант”, 2002. - 288с.
51. Эгтертссон Т. Экономическое поведение и институты / Т. Эгтертссон. – М., 2001.- 178 с.
52. Экономика железнодорожного транспорта : учебник [для студ. высш. уч. зав] / [Дмитриев В.А., Журавель А.И., Шишков А.Д и др.]. - М. : Транспорт, 1996. - 328 с.
53. Экономика железнодорожного транспорта : учебник [для студ. высш. уч. зав] / [Терешина Н.П., Лapidус Б.М., Трихунков М.Ф. и др.] - М. : УМК МПС России, 2001.- 600с.
54. Железные дороги Румынии в современных условиях // Железные дороги мира.- 2001.- №10.- С. 10-11.
55. Железные дороги Индии – планы и перспективы // Железные дороги мира.- 2002.- №6.- С.19-24.
56. Закон СРСР „Про власність в СРСР” від 6.03.1990 р. // Відомості З’їзду народних депутатів СРСР і Верховної Ради СРСР.- 1990.- №11.- Ст.164-165.

57. Закон України „Про власність” від 7.02.91р. // Відомості Верховної Ради .- 1991.- № 20.-Ст.245.
58. Закон України „Про природні монополії” від 20.04.2000 р. // Відомості Верховної Ради. - 2000.- №30.-Ст.238.
59. Закон України „Про залізничний транспорт” від 04.07.1996 р. // Відомості Верховної Ради. - 1996.- №40.-Ст.183.
60. Закон України „Про фінансовий лізинг” від 16.12.1997 р. // Відомості Верховної Ради. - 1998.- №16.-Ст.68.
61. Закон України „Про захист економічної конкуренції” від 11.01.01 р. №2210-III Відомості Верховної Ради. - 2001.- №12.-ст.64
62. Захаров А.Г. Совершенствование планирования и анализа грузовых перевозок на железнодорожном транспорте/ А.Г. Захаров. - М.: Транспорт, 1990. - 239с.
63. Зомбарт В. Современный капитализм. Хозяйственная жизнь в эпоху развитого капитализма / В. Зомбарт.- М.-Л. : ОГИЗ, 1931. - 31с.
64. Ивановский С. Рента и государство (проблемы реализации рентных отношений в современной России) / С. Ивановский // Вопросы экономики.- 2000.-№8.- С. 84-97.
65. Капелюшников Р. Экономическая теория прав собственности (методология, основные понятия, круг проблем) / Р. Капелюшников. - М. : ИМЭМО, 1990. - 96с.
66. Карлик А.Е. Региональное регулирование деятельности предприятий – субъектов естественной монополии / Карлик А.Е., Кармазинова Я.Ф., Трачук А.В. - СПб. : СПбГУЭФ, 1999. - 50с.
67. Кирпа Г.Н. Перспективы и направления международной железнодорожной политики Украины / Г.Н. Кирпа // Материалы междунар. конф. по транспортному праву. (Киев, 21-22 октября 2003 г.) / М-во трансп. та зв'язку України, Держ. адмін. залізн. трансп. України [та ін.].-К., 2003.- С. 53-76.
68. Козырев В.М. Основы современной экономики / В.М Козырев.- М. :

Финансы и статистика, 1999. - 368с.

69. Кокорев В. Институциональная реформа в сфере инфраструктуры в условиях естественной монополии / В. Кокорев // Вопросы экономики.- 1998.- №4.-С.115-133.

70. Колесникова Н.М. Визначення плати за користування залізничною інфраструктурою / Н.М. Колесникова // Залізничний транспорт України. - 2005.- №3.-С.70-72.

71. Коломийченко О.В. Регулирование естественных монополий: Анализ мирового опыта и построение системы регулирования в Российской Федерации / Коломийченко О.В., Котелкина Е.И., Соколова И.П.- СПб., 1995. - 57с.

72. Конкуренція змінить вигляд залізниць Європи // Залізничний транспорт України. – 2004.- №2.- С.67-68.

73. Концепція та Програма реструктуризації на залізничному транспорті України. - К. : НАБЛА, 1998. - 145 с.

74. Концепція розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року // Транспорт.- 2001.- №29 - С.27-32.

75. Концепція Державної Програми реформування залізничного транспорту, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2006р. № 651-р // Южная Магистраль.- 2006. - №41. - С.7.

76. Концепция развития структурной реформы железнодорожного транспорта // Гудок. - 2000.- №166 от 8 сентября. - С.3-4.

77. Концепция структурной реформы федерального железнодорожного транспорта. Утверждена постановлением правительства РФ от 15 мая 1998 г. № 448 // Бюллетень транспортной информации. - 2000. - №4. - С.4-8.

78. Корне Ж. Залізничний транспорт у країнах ЄС та в Європейській зоні вільної торгівлі / Ж. Корне // Залізничний транспорт України. – 2004.-№6. - С.63.

79. Крамер Г. Математическим модели статистики / Г. Крамер. - М. : Мир, 1975. -325с.
80. Кулаєв Ю.Ф. Економіка залізничного транспорту : навч. посіб. / Ю.Ф.Кулаєв. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006.-232 с.
81. Лазар Ян. Собственность в буржуазной правовой теории / Лазар Ян. - М., 1985.- 97с.
82. Лapidус Б.М. Организация работы в условиях участия в перевозочном процессе частных компаний-операторов / Б.М. Лapidус // Экономика железных дорог-2005.-№ 10. - С.9-13.
83. Левицький І.Е. Реформирование железнодорожного транспорта Украины / І.Е Левицький // Залізничний транспорт України.-2007.-№4.-С. 29-31.
84. Лі Йон Сан. Стан залізничного транспорту в Кореї і тенденції його реформування / Лі Йон Сан // Залізничний транспорт України. – 2004.- №4.- С.62-64.
85. Луць В.В. До врегулювання відносин власності у новому Цивільному кодексі України / В.В. Луць // Проблеми підготовки нового Цивільного кодексу України: Тези доповідей і наук. повідомлень наук.-практ. конф.-К, 1999.-С.53-58.
86. Людвіг Й. Європейські вантажні перевезення на переломі / Й. Людвіг // Залізничний транспорт України. – 2004. - №2.- С.68-69.
87. Мазо Л.А. Развитие эффективной конкуренции на рынке перевозок / Л.А. Мазо // Экономика железных дорог .- 2005.- №10. - С. 14-25.
88. Макаренко М.В. Організаційно-економічна модель залізничного транспорту в умовах розвитку ринкових відносин / М.В. Макаренко // Залізничний транспорт України. – 2004.- №5. - С.50-52.
89. Макаренко М. Підвищення ефективності функціонування залізниць / М. Макаренко, О. Шевченко, М. Сергієнко // Зб. Наук. праць КУЕТТ: Сер. „Економіка і управління”.- 2003. - Вип.4. - С. 60-62.
90. Макконел К.Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К.Р. Макконел, С.Л. Брю. - М. : ИНФРА-М, 2000. – 486 с.

91. Малахова Н.Б. Причины и условия выделения железнодорожной инфраструктуры в системе железнодорожного транспорта / Н.Б. Малахова // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2005. - №12. - С. 128-132.
92. Малахова Н.Б. Принципи і стратегії реструктуризації залізничного транспорту / Н.Б. Малахова // Залізничний транспорт України. -2005. - №3. - С.92-94.
93. Мальмстром Б. Нова ера вантажних перевезень / Б. Мальмстром // Залізничний транспорт України. – 2005.-№5-6.-С.70.
94. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс. - М. : Политиздат, 1975.- т.12.- 809с.
95. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс.- М. : Политиздат, 1975.- т.24.- 709с.
96. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс. - М. : Политиздат, 1975.- т.26.- 658с.
97. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс. - М. : Политиздат, 1975.- т.46.- 679с.
98. Маршалл А. Принципы политической экономии / А. Маршалл.- М. : «Прогресс», 1984. - 287с.
99. Махлин Е.М. Развитие инфраструктуры российских железных дорог – фактор повышения конкурентоспособности товаропроизводителей на мировых товарных и фрахтовых рынках / Е.М. Махлин // Бюллетень транспортной информации. -2005.- № 1. - С. 6-10.
100. Мачерет Д.А. Планирование и регулирование работы железнодорожного транспорта / Д.А. Мачерет // Экономика железных дорог.- 1999.- №1.- С. 25-31.
101. Медорн Г. Железнодорожная реформа – нынешняя ситуация и планы на будущее / Г. Медорн // Залізничний транспорт України. – 2003. - №1. - С. 56-58.
102. Медорн Г. Німецькі залізниці вже на фініші реформ / Г. Медорн // Залізничний транспорт України. – 2005.- №1.- С.75-76.

103. Межвузовская научно-практическая конференция. Актуальные проблемы реформирования отношений собственности в современной России : тезисы докладов и выступлений межвуз. науч.- практ. конф.- М. : МГЭИ, 1998. - 140с.
104. Минтрансвязи прокомментировал отмену КМУ льгот на ж/д перевозки // Транспорт. - 2005.-№20 (344). - С. 35.
105. Мозолин В.П. Право собственности в условиях совершенствования социализма / В.П. Мозолин. - М., 1989. - с.27.
106. Моисеев Г А. Реформы железнодорожного транспорта в зарубежных странах / Г А. Моисеев // Транспорт. Наука, техника, управление. Научный информационный сборник. – 2006. - № 1.- С. 27-33.
107. Мокряк В. К вопросу о современной трактовке капиталистической частной собственности / В. Мокряк, Э. Мокряк // Экономика Украины. - 2005. - №5.-С.58-65.
108. Мукмінова Т.А. Соціально-економічні наслідки реформування залізничного транспорту / Т.А. Мукмінова // Залізничний транспорт України. - 2004.-№3.-С.57-61.
109. Мукмінова Т.А. Економічна конкуренція на залізничному транспорті / Т.А. Мукмінова // Залізничний транспорт України. - 2001. - №4.- С. 48-58.
110. Мукмінова Т.А. Основи формування ринку інфраструктурних послуг / Т.А. Мукмінова // Залізничний транспорт України. - 2007. - №3. - С. 9-16.
111. Мукминова Т.А «Укрзализныця» 10 лет спустя / Т.А. Мукмінова // Весь транспорт.- 2001. - №11. - С. 16-19.
112. Начало процесса приватизации железных дорог Польши // Железные дороги мира.- 2001. - №10. - С. 9-10.
113. Нейвенуіс Д. Темп змін зростає / Д. Нейвенуіс // Залізничний транспорт України. – 2004. - №2. - С. 66-67.
114. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт ; пер. с англ. А.Н. Нестеренко. - М. :

Фонд экономической книги «Начала», 1997. - 117с.

115. Ослунд А. Россия: рождение рыночной экономики / А. Ослунд.- М. : Республика, 1996.- 430 с.

116. Ослунд А. Строительство капитализма. Рыночная трансформация стран бывшего советского блока / А. Ослунд.- М. : Логос, 2003. - 720с.

117. Пакет директив ЕС по инфраструктуре // Железные дороги мира. - 2001. - №6. -С. 14-15.

118. Петросян В.С. Монополистический цикл и переход к научной формации: Монограф / В.С. Петросян. - М. : Гравитоника, 1996. - 64с.

119. Плеханов Г.В. Критика наших критиков / Г.В. Плеханов.- М. : Госполитиздат, 1956, т.2. - С. 504-633.

120. Повышение качества транспортного обслуживания народного хозяйства / [Комаров А.В., Рязанцев Б.С., Цурков Н.С. и др.]. – М. : Транспорт, 1988. - 205с.

121. Позднякова Л.А. Социально-экономическая модель развития предприятия (на примере железнодорожного транспорта) / Л.А. Позднякова. - Х. : Бизнес-Информ, 1998.- 185с.

122. Позднякова Л.А. Нові форми реформування транспортної системи України / Л.А. Позднякова. - Х. : Бизнес-Информ, 2000. – 214 с.

123. Позднякова Л.А. Концепция развития железнодорожного транспорта / Л.А. Позднякова // Бизнес- Информ. - 1998.- № 21-22. - С. 81-84.

124. Покрытан А. Некоторые вопросы анализа и реформирования собственности / А. Покрытан, В. Гринчук // Экономика Украины .-№11. - 2003. - С. 40-46.

125. Положення про порядок реєстрації випуску акцій відкритих акціонерних товариств, створених із державних підприємств у процесі приватизації та корпоратизації, затв. Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.04.2000 р. №39 // Офіційний Вісник України.-2000.- № 18.-Ст.758.

126. Положення про холдингові компанії, що створюються в процесі корпоратизації та приватизації, затв. Указом Президента від 11.05.1994 р. № 224/94 // Урядовий кур'єр .-1994.-19 травня.
127. Положення про порядок корпоратизації підприємств, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 5.07.1993 р. № 508 // Урядовий кур'єр.-1993.-15 липня.
128. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження порядку перетворення у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств зі змішаною формою власності у відкриті акціонерні товариства” від 11.09.1996 р. № 1099 // Урядовий кур'єр .-1996.-19 вересня.
129. Правила реєстрації і експлуатації власних вантажних вагонів, затв. Наказом Міністерства транспорту та зв'язку від 28.09.04 р. № 856, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15.10.2004р. за № 1316/9915.
130. Право собственности в СССР. – М., 1989.- с.182.
131. Правові проблеми колективної власності в Україні (матеріали круглого столу) // Право України. - 1996. - №1. - С. 5-10.
132. Приватизація позитивно вплинула на залізничну галузь // Залізничний транспорт України. – 2004.- №1.- С.68-67.
133. Приватизация железных дорог в Канаде // Железные дороги мира.- 2001. - №9. - С. 9-11.
134. Проблемы регулирования цен и тарифов на услуги естественных монополий (на примере аэропортов федерального значения) / [Брусилковский В.Е., Григорьев Л.Э, Менар К., Шаститко А.Е.]. - М. : ТЕИС, 2001. - с.132.
135. Пронська Г.В. Право колективної власності у підприємницькій діяльності в Україні. Концепція розвитку законодавства України / Г.В. Пронська. - К., 1996.- С.271-274.
136. Распоряжение Кабинета Министров Украины от 12.05.2005 г. «Вопросы использования собственных железнодорожных грузовых вагонов» // Транспорт. -2005.- № 20.- С.55.

137. Резер С.М. Приватизация и развитие конкуренции на железных дорогах / С.М. Резер // Транспорт: наука, техника, управление. -1998. - №8. - С. 6-10.
138. Реструктуризація „ДВ Нетворк” // Залізничний транспорт України. - 2005. - №5 - 6. - С. 76.
139. Робинсон Дж. В. Экономическая теория несовершенной конкуренции / Робинсон Дж. В.- М. : «Прогресс», 1986. - 198с.
140. Розпорядження КМУ №455 від 13.07.2004 р. „Про тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом” // Офіційний вісник України.- 2004.- №28. -Ст. 1903.
141. Рубаник В. Право і форми власності через призму входження України до європейського співтовариства: деякі замітки / В. Рубаник // Право України. - 2001.- №1.- С. 117-120.
142. Рубанов А.А. Проблемы совершенствования теоретической модели права собственности. Развитие советского гражданского права на современном этапе / А.А. Рубанов.- М., 1986.- 154с.
143. Русинова Д. Можливості створення конкуренції на залізничному транспорті / Д. Русинова // Залізничний транспорт України. - 2005. - № 3.- С. 66-69.
144. Сай В. М. Планетарные структуры управления на железнодорожном транспорте В. М Сай. - М. : ВИНТИ РАН, 2003 г.- 336 с.
145. Самарский А.А. Математическое моделирование / А.А. Самарский, А.П. Михайлов.- М. : Физматлит, 2002. - 320с.
146. Самсонкін В.М. Аспекти реорганізації пасажирського комплексу залізниць / В.М, Самсонкін, О.М. Гудков // Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті. - 2003. - №5. - С. 56-57.
147. Селіванов В.М. Методологічні аспекти аналізу трансформації відносин власності в Україні. Економіко-правові проблеми трансформації відносин власності в Україні / В.М. Селиванов. - К., 1997. - 58с.
148. Семчик В.І. Право власності за Конституцією України / Семчик В.І. - К., 1997. -54с.

149. Сергієнко М.М. Управління інвестиціями у сфері локомотивного господарства / М.М. Сергієнко, О.В. Шевченко // Залізничний транспорт України. - 2005.- № 3.- С. 20-23.
150. Сидоренко І. Економічна доцільність оновлення парку вантажних вагонів / І. Сидоренко // Збірник наукових праць КУЕТТ. Серія „Економіка і управління”, 2004. - Вип.6 – С. 190-193.
151. Система фирменного транспортного обслуговування в нових умовах // Железнодорожный транспорт. - 2004. - №5. - С. 22-27.
152. Смехов А.А. Математические модели процессов грузовой работы / А.А. Смехов. - М. : Транспорт, 1982. - 225с.
153. Становиться перевозчиком – решение индивидуальное // РЖД - партнер.- 2003.- №9. - С. 8-11.
154. Статистичний щорічник України за 2005 рік. –К.: Консультант, 2006.- 592 с.
155. Статус грузовых железных дорог в Японии // Железные дороги мира.- 2001.-№9. - С. 11-13.
156. Студенцов В. Государство и естественные монополии / В. Студенцов // Мировая экономика и международные отношения. - 1995. - №9. -С. 86-97.
157. Студенцов В. США: поиски оптимального режима отраслевого регулирования / В. Студенцов // Плановое хозяйство.- 1990. - №12. - С. 102-109.
158. Суханов Е.А. Лекции о праве собственности / Е.А. Суханов. - М., 1991.- 89 с.
159. Тесленко Т. Передумови структурної реформи вантажних перевезень на залізницях України / Т. Тесленко // Збірник наукових праць КУЕТТ. Серія „Економіка і управління”, 2004. - Вип.6 – С.179-183.
160. Титков С.О. Перспективы развития операторских компаний в сфере железнодорожных грузовых перевозок / С.О. Титков, Е.И Плисова, Ф.И. Хусаинов // Бюллетень транспортной информации. - 2005. - №1. - С. 20-26.

161. Третьяк В.П. Формы собственности железных дорог и их модификация в условиях рынка / В.П. Третьяк // Бюллетень транспортной информации.- 1997.-№11.- С. 7-8.
162. Третьяк В.П. О путях развития внутриотраслевой конкуренции на железных дорогах / В.П. Третьяк // Вехи перемен в развитии железнодорожного транспорта. - М. : Издательский дом «Парус», 1998. - Т.2. - С. 7-8.
163. Трихунков М.Ф. Транспортное производство в условиях рынка / М.Ф Трихунков.- М., 1993. - 255 с.
164. Указ Президента України “Про корпоратизацію підприємств” від 15.06.1993 р. № 210/93 // Урядовий кур’єр .-1993.-17 червня.
165. Усков Н.С. В интересах государства / Н.С. Усков // Гудок. - 1997.- 19 сентября. - С.2
166. Усков Н.С. Еще раз о проблемах реформирования федерального железнодорожного транспорта / Н.С. Усков // Бюллетень транспортной информации.- 2001.- №1. - С. 31-35.
167. Условия взаимодействия МПС России и компаний-операторов собственного подвижного состава. Приказ МПС РФ от 1 июня 1999 г. // Бюллетень транспортной информации. - 2000.- №4. - С. 10-11.
168. Уэлш Ф. Системы регулирования рыночной экономики / Ф. Уэлш // Экономические науки.- 1990. - №11. - С. 6-14.
169. Федоров Л.С. Государственное регулирование на транспорте / Л.С. Федоров // Железнодорожный транспорт. - 2000. - №7. - С. 30-37.
170. Федоров Л.С. Транспорт: тенденции и перспективы развития / Л.С. Федоров, П.А Сергеев, О.В. Шуйская // Железнодорожный транспорт. - 1999. - №2. - С. 70-74.
171. Федоров Л.С. Государственное регулирование в условиях рыночного хозяйства. Опыт развитых капиталистических стран / Л.С. Федоров // Железнодорожный транспорт. - 1992. - №6. - С. 71-77.
172. Федюшин Ю.М. Реструктуризація, оновлення і розміщення

виробничного апарату залізниць / Федюшин Ю.М., Букін В.І., Пащенко Ю.Є.
- К. : Рада по вивченню продуктивних сил України, 2001 – 406 с.

173. Федюшин Ю.М. Перспективи розвитку залізничного транспорту України / Ю.М. Федюшин // Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті: Додаток до журналу. - 2002. - №4-5. - С. 3-4.

174. Філатов С.А. Новые направления исследования бизнес-отношений / С.А. Філатов, А.В. Єфремов // Экономика железных дорог. - 2004.- №7.-С. 101-104.

175. Форд Г. Моя жизнь, мои достижения / Г. Форд - М. : Финансы и статистика, 1989. - 100с.

176. Формирование политики в сфере конкуренции и цели реформы грузоперевозок в РФ // Транспорт. - 2005. - №36 (360).- С. 71-72.

177. Харман Г. Современный факторный анализ / Г. Харман. - М. : Статистика, 1972.- 452с.

178. Хайек Ф. Дорога к рабству / Ф. Хайек. - М. : Экономика, 1992.- 156с.

179. Хеммонд Я. Штат Вікторія: чому не вдалася приватизація? / Я. Хеммонд // Залізничний транспорт України. – 2004. - №4. - С. 68-69.

180. Хоуп Е. Клієнти вимагають чесної конкуренції / Е. Хоуп // Залізничний транспорт України. – 2004. - №1.- С. 62-63.

181. Хохлов М. Про економічний зміст категорії власності в транзитивній економіці / М. Хохлов // Економіка України. - 2002. - №1.- С. 36-43.

182. Хусаинов Ф.И. К разработке бизнес-плана операторской компании / Ф.И. Хусаинов // Бюллетень транспортной информации.- 2005. - № 6,7. - С. 18-24, С. 9-14.

183. Х'юз М. Асоціація залізниць Америки і залізничний бізнес / М. Х'юз // Залізничний транспорт України. - 2004. - №3.- С. 83-85.

184. Центральноазійські залізниці обирають свої шляхи // Залізничний транспорт України. – 2004. - №1.- С. 61.

185. Цивільне право України : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / [Борисов В.І., Спасибо-Фатєєва І.В., Яроцький В.Л. та ін].- К. : Юрінком

Інтер, 2004.- 479 с.

186. Цивільне право України : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / [Дзера О.В., Кузнєцова Н.С. та ін].- К. : Юрінком Інтер, 2002.- 720 с.

187. Череватенко О.М. Конкурента складова діяльності операторських компаній – перевізників на національному транспортному ринку / О.М. Череватенко // Вісник Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут”.-2006. - №02(1) .- С. 253-256.

188. Череватенко О.М. Економічні та організаційні аспекти державно-приватного співробітництва у галузі залізничного транспорту / О.М. Череватенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2005.- №12. - С. 165-169.

189. Череватенко О.М. Світові тенденції розвитку відносин власності на транспорті / О.М. Череватенко // Коммунальное хозяйство городов. - 2006.- Выпуск 73.- С. 271-276.

190. Череватенко О.М. Лібералізація доступу до інфраструктури в сфері природної монополії / О.М. Череватенко // Вісник Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут”. - 2006. - № 14(1).- С. 127-129.

191. Череватенко О.М. Значення синергетики у процесі формування співвідношення форм власності в державі / О.М. Череватенко // Коммунальное хозяйство городов. -2007. - Выпуск 77.- С. 213-218.

192. Череватенко О.М. Економічна діяльність операторських компаній - залізничних перевізників на конкурентному транспортному ринку/ О.М. Череватенко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка».- 2007.- №579.- С.309-312.

193. Чередниченко О.Ю. Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : спец. 08.07.04 «Економіка транспорту та зв'язку» / О.Ю. Чередниченко.- Х., 2004.-21 с.

194. Чечетов М. Приватизация государственного имущества и управление

- объектами государственной собственности в контексте стратегии правительства / М. Чечетов // Экономика Украины. – 2004.- №7.- С. 10-17.
195. Чирхин С.Н. Прибыли монополистов – потери для общества / С.Н. Чирхин // ЭКО.- 2000. - №3. - С. 111-116.
196. Шансы и возможности приватизации технического обслуживания подвижного состава // Железные дороги мира.- 2004. - №10. - С. 31-36.
197. Шаститко А.Е. Неинституциональная экономическая теория / А.Е. Шаститко. – М. : Экономический факультет, ТЕИС, 1999.- 465с.
198. Шаститко А.Е. Экономическая теория институтов / А.Е. Шаститко. - М. : Экономический факультет, ТЕИС, 1997.- 105с.
199. Шевченко Я.М. Власник і власність у системі ринкових відносин в Україні / Трансформування відносин власності – основа розвитку підприємництва в Україні / Я.М. Шевченко // Право України. - 1997.- №2-С.8-10.
200. Шеремет А.А. Опыт государственного регулирования железнодорожной отрасли в США / Шеремет А.А. // Железнодорожный транспорт в Российской Федерации, СНГ и за рубежом. - 2001. - Вып.28. - С. 110-128.
201. Шмаров П.П. Реформирование вагонного хозяйства ОАО «РЖД» П.П. Шмаров, Н.А. Никулина, А.А. Вовк // Экономика железных дорог. - 2004. - №7. -С. 28-34.
202. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. - М.: Прогресс, 1982.- 265с.
203. Ян-Арнольд Віноіс. ERA – Агенція європейських залізниць – налаштована на інтеграцію / Ян-Арнольд Віноіс // Залізничний транспорт України. - 2005.- № 3.-С.74-75.
204. Яновський П.О. Стан організації перевізного процесу на вітчизняних залізницях / П.О. Яновський // Залізничний транспорт України.-2005. - №1.- С.10-14.
205. Японский опыт приватизации // Железные дороги мира. - 2002. - №8.- С.25.

206. Bahnreform steht bevor // Der Eisenahningensur.- 1996. - №9.- P.106.
207. Berle Adolf, Means Gardner C. The Modern Corporation and Private Property.-New York: Macmillan, 1932.-192p.
208. Demsetz H. Why Regulate Utilities //Journal of Law and Economics.-1968.-vol. 11.-P. 55-65.